

**Gemeente
Voorschoten**

Jaarverslag 2023

Commissie Welstand
en Cultureel Erfgoed

inhoudsopgave

01. Inleiding

02. Wettelijk kader

03. Samenstelling en werkwijze

04. De cijfers

Colofon en links

1. Inleiding

In het belang van de kwaliteit van de woon-, leef- en werkomgeving is aan de gemeente een zorgplicht toebedeeld. De gemeente heeft de wettelijke taak om te zorgen voor een goede omgevingskwaliteit, dat wil zeggen voor een leefomgeving die veilig, gezond en aantrekkelijk is. Dat is in het belang van de inwoners: er is zorg voor hun welzijn (gezond en veilig) als voor hun welvaart, omdat een goede omgevingskwaliteit verloedering voorkomt, en daarmee waardeverlies van de afzonderlijke gebouwen.

In die taak beschikt de gemeente over verschillende instrumenten, waarvan er één specifiek bedoeld is voor het uiterlijk van bouwwerken en de ruimtelijke omgeving in bredere zin, namelijk het welstandsbeleid. Met dit beleid kan de gemeente invloed uitoefenen op de kwaliteit en schoonheid van de architectuur, de gebruikte materialen, de kleuren van het bouwwerk, de inpassing in het landschap en de stedenbouwkundige context. Het gemeentelijke welstandsbeleid is van toepassing op zowel het uiterlijk van nieuwe gebouwen als de verbouwingen van bestaande bouwwerken. De commissie adviseert ook over beeldkwaliteitsplan voor een gebiedsontwikkeling, bestemmingsplannen, etc.

2. Wettelijk kader: de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo)

In de welstandsnota legt de gemeenteraad in criteria vast welke welstandseisen van toepassing zijn op het betreffende gebied.

De gemeenteraad benoemt een onafhankelijke welstandsadviseur (commissie of persoon) die het college van burgemeester en wethouders adviseert over de vraag of een bouwwerk voldoet aan de criteria.

In artikel 2.10 lid 1 sub d van de wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) wordt bepaald dat een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen moet worden geweigerd als een aanvraag niet voldoet aan redelijke eisen van welstand.

De beoordeling vindt plaats aan de hand van de criteria opgenomen in de door de raad vastgestelde Welstandsnota Voorschoten (herziening september 2008, gemeente Voorschoten).

Bij het bouwen in, op of aan een monument of in een beschermd stads- of dorpsgezicht is altijd een omgevingsvergunning vereist en derhalve ook een welstandsadvies, tenzij het om regulier onderhoud gaat of de bouw plaatsvindt naar aanleiding van een handhavingsbesluit als bedoeld in artikel 13, 13a of 14 van de Woningwet.

Een omgevingsvergunning is niet vereist bij:

- regulier onderhoud;
- werkzaamheden die moet worden uitgevoerd op basis van een handhavingsbesluit als bedoeld in artikel 13, 13a of 14 van de Woningwet;
- vergunningvrije bouwwerken.

Op grond van artikel 12c van de Woningwet in combinatie met artikel 9.4 van de Bouwverordening Voorschoten 2008 legt het college éénmaal per jaar een verslag voor aan de gemeenteraad over de adviezen van de commissie Welstand en Cultureel Erfgoed.

3. Samenstelling en werkwijze commissie WCE

Deskundigheid en onafhankelijkheid zijn belangrijke voorwaarden om uitvoering te kunnen geven aan een goed en transparant welstandbeleid. De leden zijn onafhankelijke vakspecialisten en hebben elk een eigen expertise. De commissie heeft één burgerlid. Het burgerlid wordt benoemd op persoonlijke titel, op grond van maatschappelijke kennis en ervaring.

Samenstelling

De samenstelling van de commissie Welstand en Cultureel Erfgoed in 2023 heeft medio april een mutatie ondergaan. Dit vanwege het verstrijken van termijnen van de adviseurs:

Tot april 2023:

Dhr. Ir. Drs. M. Kuijpers - architect
Dhr. Ir. J.D. Mulder - (restauratie)architect
Mw. Drs. L. Voerman - architectuurhistoricus
Dhr. Dr. H.M.J. Tromp - cultuurhistoricus, landgoederen en buitenplaatsen
Mw. C. de Wit – burgerlid

Vanaf april 2023:

Dhr. Ing. A. Cloïn – architect
Dhr. Drs. R. den Hartog - specialist erfgoed
Dhr. Dr. H.M.J. Tromp – cultuurhistoricus,
landgoederen en buitenplaatsen
Mw. C. de Wit – burgerlid

Per juli 2023 einde termijn:
Mw. C. de Wit – burgerlid

Per oktober 2023 aangesteld:
Mw. Drs. F. Lamboo - burgerlid

Namens Stichting Dorp, Stad en Land zijn de heren Cloïn en Den Hartog aangesteld als de vaste adviseurs in de commissie.

Bij voorkomende specialistische adviezen, bijvoorbeeld restauratie en stedenbouw, wordt een vakspecialist van Dorp Stad en Land ingeschakeld.

Het ambtelijk secretariaat wordt gevoerd door mw. Drs. R. Bosma.

Werkwijze

De commissie Welstand en Cultureel Erfgoed (WCE) geeft niet alleen advies over 'gewone' bouwplannen zoals een verbouwing of de bouw van een nieuw huis. Ze wordt ook ingeschakeld bij stedenbouwkundige ontwikkelingen, zoals een nieuwbouwwijk en bij het vaststellen van bestemmingsplannen, vaak inclusief een beeldkwaliteitsplan. Het college van burgemeester en wethouders wint daarnaast advies in bij de commissie WCE bij wijzigingen die betrekking hebben op het cultureel erfgoed van Voorschoten. Dit zijn rijks- en gemeentelijke monumenten, beschermde buitenplaatsen en beschermde dorpsgezichten. Daarnaast wint het bestuur advies in van de commissie over cultuurhistorische aspecten bij niet-monumenten, zoals bijvoorbeeld bij nieuwbouw in het beschermd dorpsgezicht of in cultuurhistorisch waardevolle landschappen.

De planbeoordeling kent verschillende fasen. Meestal worden definitieve ontwerpen aan de commissie voorgelegd. Andere vormen een eerste verkenning. De ervaring leert dat het vroegtijdig bespreken van een ontwerp tijdens een vooroverleg voordeel oplevert, inhoudelijk en in het tijdsbeslag van Commissie en ambtenaren. Juist in een vroeg stadium kunnen uitgangspunten gemakkelijker worden verduidelijkt, heroverwogen of bijgesteld waardoor de feitelijke beoordeling vaak niet meer dan een toets of formele afhandeling behelst.

De commissie vergadert elke twee weken. De agenda wordt voorafgaande aan de vergadering op de website van de gemeente gepubliceerd.

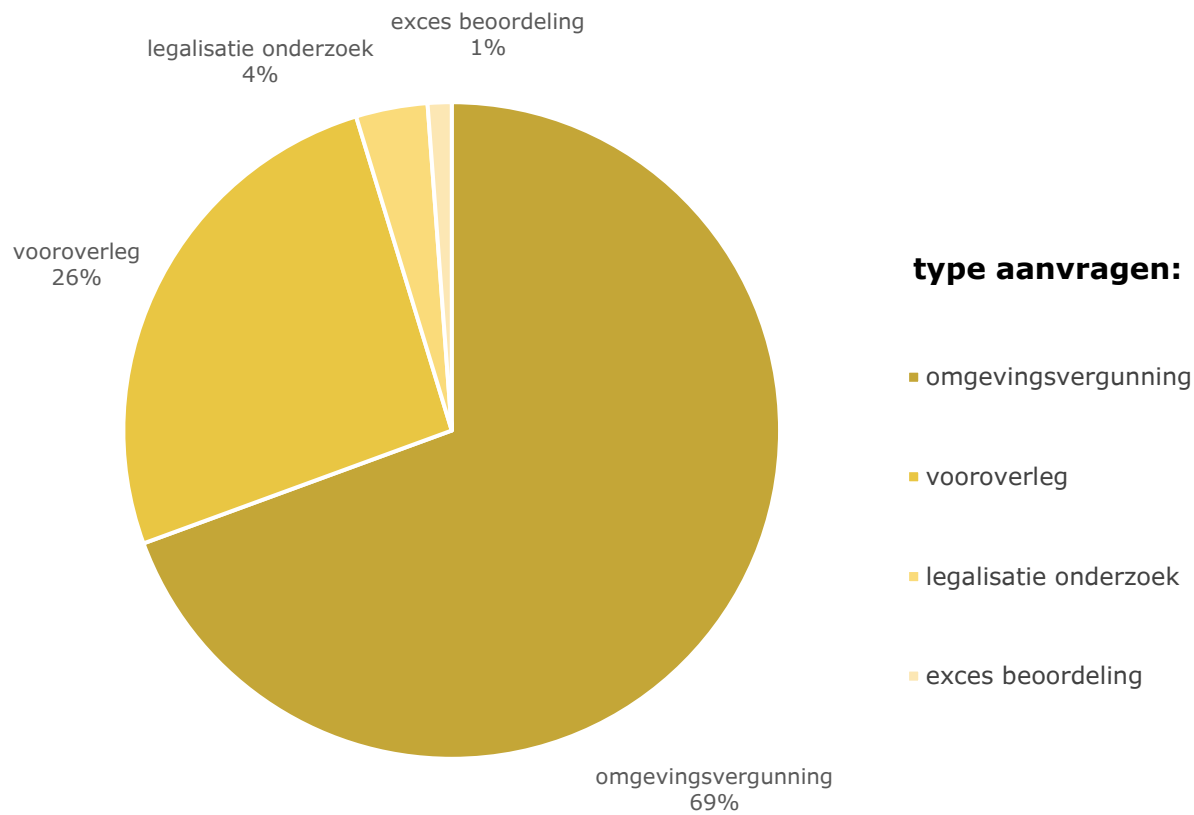
4. De cijfers: wat zijn ze en wat vertellen ze?

In 2023 zijn er door de commissie 110 adviezen uitgebracht, over 88 unieke bouwplannen.

Gedurende dit jaar zijn er in totaal voor 22 monumenten (gemeentelijke monumenten en rijksmonumenten) 28 adviezen uitgebracht.

Over deze 88 unieke bouwplannen is het volgende soort advies uitgebracht: 59 adviezen in het kader van een aanvraag omgevingsvergunning, 22 maal een vooroverleg (in voorbereiding op een omgevingsvergunning), 6 maal een legalisatieonderzoek en 1 maal een excesbeoordeling.

Hoe vaak komt een plan terug voor de commissie? Van de 88 bouwplannen is het overgrote deel slechts eenmaal door de commissie van advies voorzien: dit betrof 72 unieke plannen.

Uitgebracht advies, per soort:	2022	2023
totaal	131	110
aanvraag omgevingsvergunning/positief	32	42
aanvraag omgevingsvergunning/positief onder voorwaarde	15	13
aanvraag omgevingsvergunning/negatief	42	10
vooroverleg/positief	12	15
vooroverleg/positief onder voorwaarde	6	8
vooroverleg/negatief	16	5
legalisatieonderzoek/positief	3	3
legalisatieonderzoek/positief onder voorwaarde	2	1
legalisatieonderzoek/negatief	2	4
vergunningvrij /geen exces	1	0
vergunningvrij /wel exces	0	1

Totaal aantal unieke aanvragen:	2022	2023
totaal	87	88
Eenmaal in de commissie	60	72
Tweemaal in de commissie	18	11
Driemaal in de commissie	6	4
Vier of meerdere keren in de commissie	3	1

Ter vergelijking met het voorgaande jaar staat er in de kolom links de data van 2022; rechts is de data voor dit jaarverslag voor 2023.

Overzicht Rijks- en Gemeentelijke monumenten:	2023
Totaal aanvragen voor monumenten	22
Eenmaal in de commissie	17
Tweemaal in de commissie	4
Driemaal in de commissie	1
Vier of meerdere keren in de commissie	0

In 2023 zijn er in totaal 22 aanvragen gedaan voor monumenten, waarover 28 keer een advies door de commissie is uitgebracht.

Naast algemene duurzaamheidsmaatregelen (isoleren) zijn er van de 22 aanvragen 8 vergunningen verleend voor het plaatsen van zonnepanelen. Voor de beoordeling volgt de commissie de richtlijnen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. In een enkel geval is afgeweken van de richtlijnen ten gunste van het aantal zonnepanelen en de beeldkwaliteit.

Colofon en link

Jaarverslag 2023

2 april 2024

Ambtelijk secretariaat commissie WCE Voorschoten

e-mail: welstand@voorschoten.nl

website:

<https://www.voorschoten.nl/adviescommissie-omgevingskwaliteit?origin=/wce??origin=/commissie-voor-welstand-en-cultureel-erfgoed>

